



Molí del Vilella / Cal Vilella

Copons

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Carretera BV-1005, km. 2, 08289
Emplaçament	Al nord-oest del nucli urbà, a l'encreuament entre la riera Gran i la rasa del Figueres
Alçada:	473m
Coordenades:	
Latitud:	41.64924
Longitud:	1.50974
UTM Est (X):	375903
UTM Nord (Y):	4611906

Classificació

Número de fitxa	08071-56
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII
Any	1668
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Les obres de rehabilitació de l'edifici estan aturades.
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPA 26420
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 08070A00300023
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	dt., 20/05/2014 - 02:00

Descripció

Edifici aïllat de planta rectangular, format per tres cossos adossats. El volum principal, de grans dimensions, presenta la coberta de teula àrab de dues vessants, amb el carener paral·lel a la façana principal, tot i que actualment està desmuntada degut a les obres de rehabilitació que es troben aturades. Està distribuït en soterrani, planta baixa, pis i golfes, amb la façana principal orientada a migdia. Presenta un portal d'accés d'arc de mig punt adovellat amb els brancals reformats. La dovella clau compta amb un relleu amb l'any de construcció, 1668. A l'extrem de ponent del parament hi ha una petita obertura rectangular que correspon al soterrani. Les obertures del primer pis es corresponen amb tres finestres rectangulars amb els ampits de pedra motllurats. La central presenta els brancals bastits amb carreus de pedra escairats i la llinda plana gravada: "(I) IESUS / MARIA JOSEPH / MAGI VILELLA AÑ 1668". A les golfes hi ha tres finestres rectangulars més, amb les llindes de fusta. La façana de ponent presenta obertures rectangulars de mida petita, majoritàriament reformades. Destaca la finestra de la planta baixa, situada a nivell del terra i oberta a la sala de les moles. El parament també compta amb un petit volum adossat a l'extrem de tramuntana, de planta rectangular i amb teulada d'un sol vessant. La façana de llevant també compta amb un volum adossat de planta rectangular, organitzat en un sol nivell, amb la coberta plana i amb diverses reparacions i reformes bastides amb maons. De la façana de tramuntana, cal destacar les restes d'un altre volum adossat actualment enrunat. Al interior de l'edifici, el molí s'ubica a les estances de nord-occidentals, entre el soterrani (carcabà) i la planta baixa (sala de les moles). A la banda nord-oriental, en canvi, es localitza el cup circular, bastit amb rajoles vidrades de color marró i que actualment està a la intempèrie per les obres de rehabilitació. L'edifici està bastit amb pedres desbastades i sense treballar de diverses mides, disposades en filades regulars.

Observacions:

El molí prenia l'aigua d'una resclosa situada a la riera Gran, des de la que es desviava cap a un rec que la conduïa fins a la bassa, que estava situada darrera la masia. Després de passar per la canal, l'aigua feia moure el rodet que es trobava al carcabà. Finalment, l'aigua era retornada a la riera. En l'actualitat, tant la resclosa com els recs han desaparegut i la bassa és un camp de conreu.

Història

Tot i que a la dovella clau del portal d'accés al interior de l'edifici hi consta la data 1668, la primera referència documental del molí és de l'any 1811. Es tracta d'una escriptura entre el propietari de la finca, Josep Brunet i Manau, i Miquel Drago i Sangrà, per la qual es ven el dret a percebre la sisena part dels fruits i del gra del molí fariner al preu de 1800 lliures. Al cap d'un any, es va realitzar una transacció molt semblant a Antoni Torres, moliner de cal Torra de la Masia. Amb la mort del propietari l'any 1839, el seu fill es feu càrrec de la finca, tot i que no la va inscriure fins l'any 1866. En el llibre d'Amillaraments de l'any 1851, la finca es descrivia com una "casa molino en despoblado" (Micaló, 2003: 2). A finals de segle, amb la mort de Josep Brunet, se'n feu càrrec Filomena Brunet, la seva afillada. A principis del segle XX, la masia estava tancada i les terres arrendades. Tot i això, amb l'arribada de la Guerra Civil, la família abandonà Barcelona i s'instal·là a la casa. Després de la guerra, el molí fou desmantellat, es va treure una mola i es va reconvertir l'espai en una cort de porcs. L'any 1963, la propietat va passar a mans de la filla de Filomena, Conxita Puig Brunet, la qual va establir-hi un berenador entres els anys 60 i 80.

Bibliografia

AMIGÓ, Jordi; MICALÓ, Anna; VILA, Josep M. (1998). "Els Molins del terme de Copons". A Arqueologia medieval a l'Anoia (ACRAM). Barcelona: Diputació de Barcelona, p. 23-27. IPA (1991). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Copons. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (1997). Els Molins de Copons. Molí del Vilella. Molí núm. 4. Barcelona: Diputació de Barcelona [inèdit]. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2000). "Els molins de Copons (Anoia)". A AMIGÓ, Jordi; CAIXAL, Àlvar; CASTELLANO, Anna [et al.]. Estudis històrics sobre patrimoni arquitectònic. Barcelona: Diputació de Barcelona, Quaderns científics i tècnics de Restauració monumental, núm. 11, p. 28-30. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2001). "Els Molins de Copons". Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons, núm. 11, p. 2-3. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2003). "Molí del Vilella". Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons, núm. 15, p. 2. PALAU RAFECAS, Salvador (1991). "Els molins fariners de la conca de l'Anoia". Miscel·lània Penedesenca, núm. 15, p. 605. RIBA I GABARRÓ, Josep (1991). "Copons". A Josep M. TORRAS I RIBÉ (coord.). Història de l'Anoia. Manresa: Edicions Selectes, v. 1, p. 359. RIERA, Antoni (1999). Inventari de masies i construccions en sòl no urbanitzable de Copons. Copons [inèdit]. SOTERAS CORBELLÀ, Montse (2009). "Masies i veïnats de Copons (II)". Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons, núm. 27, p. 6-7.

